

HIRDETMÉNYEK.

Előzetes pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Szermentelen levelek csak ismert kezektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetes ár:

Évesre	10 ft
Félévre	5 ft
Negyedévre	3 ft
Egy órára	1 ft

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopettisoregyszeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 2) kr
Nyilatkozó 4 hasábsopettisoreg 20 kr.

XIII. évfolyam. 1886.

Debreczen. Szombat február 6.

26. szám

A török-bolgár egyezmény.

A török kormány végre megkötötte a bolgár fejedelemmel azt az egyezményt, a minek létrejöttét oly hosszas tanácskozás s még több félreértés előzte meg. Az egyezménynek minden pontja olyan, hogy Bulgária bátran elfogadhatja a nélkül, hogy nemzeti büszkesége a legkisebb csorbát szenvedné; a szultán, ha nem is szóval, tényleg elismeri az uniót, midőn belégyez abba, hogy Sándor fejedelem a következő öt évre — a mikor újabb és tisztán formális megerősítése következik — Rumélia kormányzója legyen s még utódaira is átszálljon ez a méltóság. Ez a méltóság pedig valóságos fejedelmi jogokkal jár, s minthogy azok gyakorlásának állandó sága eleve biztosítva van, a bolgár Sándor az egyesült országoknak tényleges fejedelméül tekinthető. A szultán, csak-hogy az unionisták vágyait kielégítse, beleegyezett, hogy a török kormány változásokat eszközöljön a ruméiai alkotmányon (illetve annak a jogkörébe eső pontjain), a mit a berlini szerződés állapított meg, és megígérte, hogy a hatalmaknál közbenjáróképp lép föl, s őket a berlini szerződésnek az új egyezséggel mért módosításra bírja. Már maga ez annyi engedelményt képez, a mennyit Sándor fejedelem még legvérmesebb ábrándjaiban is aligha remélt.

Az egyezmény ezen kívül még a következő pontozatokat foglalja magában: A szultán megengedi, hogy Sándor fejedelem a hadseregben magasabb rangu tisztet kinevezhesse és előléptethessen. A Rhodope hegységben levő tizenkilenc muzulmán falu ismét török területé válik. A szultán lemond a Balkán-szorosok megszállásáról. A bolgárok arra az esetre, ha európai Törökország megtrámadtatnék, 100.000 emberből álló segítség csapatot bocsátanak rendelkezésére. A fejedelem és Törökországnak évenként

400.000 török forintot fizet, és pedig 250.000 fontot vámkárpótlásképen, a többit pedig bübérképen.

Ezekben a pontokban jobban kíván domborítva a szultán szuverenitása, de olyan dolgokban nyilatkozik ez az új szerződés értelmében, — mint a 400 ezer török font adó, a 100 ezer katona — mik valamint a régi alkotmány szerint csak a papíron voltak meg, ugy ezután sem fognak a valóságban érvényesülni. Ha Bulgária és Kelet-Rumélia az unió előtt, a mikor még vazallusai voltak a portának, évről-évre egy piastert adót sem fizettek neki, most, a mikor Rumélia is független ur fősége alatt állanak s nemcsak intencióiban, hanem a valóságban is önálló a portától, még kevésbé fognak fizetni.

A szerződési iratokat Kiamil pasa, a szultán teljhatalma megbízottja, és Czanov bolgár külügyminiszter írták alá. A portai jegyzékben adja a szerződés pontozatát a hatalmak tudtára, a mely jegyzékben egyuttal meghívja egy újabb konferenciára is őket, a melyen a berlini szerződés azon pontjait, a melyek a kelet-ruméiai „status organique“-ra vonatkoznak, fogják az új egység értelmében módosítani.

A török-bolgár egységgel az újabb balkán-félszigeti krízis is félig-meddig megoldást nyert volna. A nemzetiségi törekvések utolsó óhajta — tegyük hozzá: jogos óhajta (mert óhajtas igen sok van a Balkán-félsziget népeinél, a mi nem egészen jogos még a népjog szempontjából sem) — teljesült az unió elismerésével. Erőssödött egy állam, Bulgária, de a többiek és a török birodalom meg talán az európai egyensúly rovására; lehet azonban, hogy ez utóbbinak előnyére. Ha az egyesült Bulgária ifju, tetterős fejedelme függetleníteni tudja magát az északi kolosszus agyonnyomó pártfogás alól s megmarad annak, a minek őt a közelebb megkukott angol tory-mi-

niszterelnök akarta tenni: országával védőfalnak az orosz terjeszkedések ellen, ugy Európának nem lesz oka megbánnia a bolgár unió létrejöttét és elismerését.

Csak az a kérdés: lehet-e, a főntebbi egyezmény daczára is, a bolgár uniót és Sándor fejedelem szép akvizícióját bevezetett ténynek tekinteni, olyan-nak, a mi nem fog további komplikációkat szülni?

Ez még mindig nagy kérdés, a melyre a feleletet a szerb-bolgár fegyverszünet lejtartok fogjuk megkapni. A hatalmak elkövetnek ugyan mindent, hogy a balkáni államokat békére bírják, de látjuk, hogy Görögország nem hajlandó erre és Szerbia hadikészletei sem mutatnak arra, hogy ez az állam, szenvedett veresége után, hajlandó volna megnyugodni abban, a mi ellen fegyvert fogott: a bolgár állam megerősödésében, anné kúl, hogy ő bármit is fölmutathatna a szerb népnek a kiöntött vér fejében. Es ha nem lesznek hajlandók lefegyverkezni, akkor csakis a nagyhatalmak fegyveres beavatkozása akadályozhatná meg a háborúnak újra kitörését.

De hát lehet-e erre számítani? A ki hiszi, higgye, mi nem hiszünk.

Országgyűlés.

Budapest február 5.

A vallás és közoktatási miniszterem költségvetése feletti általános vita foglalkoztatta ma is a képviselőházat. A vita ma is élénk volt és nagy érdeklődés közt folyt. Első szónok Almásy Sándor volt, kinek rövid felszólalására Trefort miniszter alkalmat vett magának, helytelepíteni az az áramlatot, mely a fiatalokat tulságos nagy számban viszi a jogi pályára — a kereskedelmi és más, biztos kenyeret adó pályák káros elhanyagolása mellett.

Most Gyurkovics György horvátországi szerb képviselő emelt szót, s a ház rokonszenves figyelmé által kísérelte, hálás köszönetet mondott a magyar nemzetnek ama rokonszenvért, melyet Szerbia iránt nehéz viszonyok közt tanúsított és tanúsít. Szavait

melyeket a ház élénk tetszéssel kísért, a magyar-szerb barátság lelkesült apostrophálásával végezte.

Utána nagy hévvel és hatással is — sok themát érintve — beszélt Ugron Gábor szóba hozva az erdélyi ev. ref. püspök megerősítését a korona által, a 135.000 főre menő gör kath. vallású magyarok számára állítandó külön püspöki széket és káptalan kérdését, majd ismét a cath. autonomiát, melyről hosszasán szólt, polemizálva Latinovics Gáborral; továbbá a congruát, Theresianumot és Pazmaneumot s végül a szász theológiai facultást.

Trefort miniszter mindezekre pontról pontra válaszolt. Mondá, hogy az erdélyi prot. püspökök megerősítési joga: koronajoga; hogy a kath. egyház ügyeit parlamenti alapon rendezni nem lehet s a kath. autonomia aggyas lehet magyar állami szempontból, vagy legalább conflictusra vezetne az állam rovására; a congrua csak a főpapsággal egyetértve rendezhető s mi a Theresianumot és Pazmaneumot illeti, melyben kifogástalan szellem uralkodik, nem lehet Budapestre áthelyezni. Miután Ugron szavait magyarázta, az ülés 10 percre felfüggesztetett.

Szünet után Gurbán Konstantin a románok sérelmeivel toladott elő s emlité kulturális érdekeik állítólagos mellőzését, de tiltakozott, mintha az irredenta kiáltványa a románok törekvéseit képviselné.

Most Tiszza Kálmán tett egy rövid, fontos nyilatkozatot a nemzetiségekre vonatkozólag s szavait élénk élénység követte.

Hermán Ottó raposdikus beszédében először is Irányit vádolta opportunizmussal a főrendiház rendezése és a polg. házasság kérdéseiben, de nagy derültséget keltett, midőn tudatá abbéli elhatározását, hogy kész a torlaszokon meghalni az egész elvért: majd Trefort miniszterrel polemizált s bírálta a tanrendszert.

Szilágyi Virgil szintén a cath. autonomia mellett nyilatkozott, fejtegetve, hogy az sem az államérdekekkel sem a hierarchiai nem ellenkezik.

Végül Zimándi egész 2/2 óráig vette igénybe a ház türelmét, modortalán, személyeskedő kifakadásával Trefort ellen, ki erre azzal felelt, hogy kapta kalapját s élénk derültség közt kiment a folyosóra.

Legvégül Tiszza Kálmán adott be törvényjavaslatot „a tömegesen visszatelepülők meghonosításáról.“

Ezzel az ülés véget ért,

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

T E R E F E R E .

egy szép asszony salonjában.

Írta és felolvasta: a debreczeni olvasókör estélyén:

ZILAHY GYULA.

Egy zimankós rideg téli délután volt — a lámpák üvege vastag könyveket sirt, a hó esővel, az eső hóval vegyest szált alá s ve-e engem megépett az unalom — pedig én nem tartó am azok közé, kik uralkodni engedjék maguk felett e hivataln kellemetlenséget, s ma mégis erőt vett volna rajtam — ha — ki nem térek előle.

Jean! (így hívják az inasomat,) gyujtsd fel a csillárokat, a nagyságos urfi öltözködni akar.

— Egy pillanat — s vígan lobogott a már véghez közlő gyertyadarab tükröm előtt, a mely megjelgyendő, hogy duplán vagy néha triplán mutat, — különben ez is azt bizonyítja, hogy több vagyok mint a micónek látzom.

Pár percz alatt örült gálába vágtam magamat; figoromat szememre csapva, könnyű léptekkel hasítam végig a levegőt, míg végre ama ház széles lépcsőházának legfelső fogát is átugorva, hol Adél a bájós özvegy lakott; a nagy szárnyas ajtót a mint feltartam, csinos szobaciezája Janete áll előttem.

— Itthon van ő nagysága?
— Igen is.
— Köszönöm, a bejelentés felesleges.

Hullámos fürteimet még egyszer meg-megigazítottam, manchetteimet meghuzintva, a lá noviezer, belebbenek csaknem nesztelenül a puha szőnyög pázsittal borított salonba hol a rózsá arcú, buzavirágzemű gyönyörű asszonykát feltalálni véltem.

— Nem csalódtam — ő ott volt,
— Igéző fehér pongyola öltönyben.

Festőileg hátra dölve egy karszéken; picziny lábaeszkáit, — melyeken a kivágott atláca cipő kaczerkódva láttatni engedé se-lyem barisnyáját — a kellemes enyhe meleg-ét árasztó kandalló vidáman patlogó tűzénél mellengette. — Fején egy csinos rózsaszín szalaggal díszített csipkefejűtű, — melyről talán csak az imént bonta le egy szalagocskát, s most gyönyörű picziny ujjai közé szorítva rezgetteti meg vele a körülte áradó illatos levegőt.

Az ülésben nyugszik K a r c z a g. „Szerető szíve“ felvágva, de nagy ábrándos szeméit most nem a füzeten, hanem az Isten tudja hol kalandoztatja; egy egy pillanatra az üvegmedence kristályvizében játszadozó virgoney aranyhalskásk játszáságán mereng el: — mintha mondáná, kis bohók! mily boldogok vagytok! — Ni! Ni! csak most tünt fel előttem, hogy Adél, a bájós özvegy arczán, tiszta sima homlován felhő borong komolyság tanyáz, mit feltűnően megzavar a szép szeméből kimosolygó boldogság, fiatal-ság — hisz Adél csaknem tizenkilenc éves özvegy — kérem ne hogy hibásan méltóztas-sanak érteni, hogy ő csaknem 19 év óta özvegy őh — Isten mentsen! Adél özvegy, és csak tavasszal lesz 19 éves!

— De miért most ő oly komoly, ki találja el? — Miért borult el homloka? Mi nagy csapás érhetne? Tán nincs elég udvar-lója? Oh nem! Már ezt én tudom legjobban hogy nem az bánthatja; hej! több is van, mint a menyit kellene egy szegény özvegy-nek. Tán beteg? a feje fájt? — az sem lehet, hiszen úde piros arca azt megha-zudtolja.

Valami más féreg rágódik a szivecské-jén; — egy nagyon piczike, de a mely zsi-badásba ejti a szívet, a mely apró cseppen-kint szívja el abból a vért: és ez az unalom.

Adél antokozik, tehát én éppen jókor érkezem. — A titokzatos homályu kis sza-

lon közepén álltam melynek csak a kandalló tüze ad oly kedves világosságot.

Nesztelenül közelebb léptem a gondolataiban elmélyedt szép asszonyhoz, s ő csak akkor rezzent meg, mikor háta mögé lopódzva, a hangulatához illő módon fülébe sugom: Asszonyom!

— Ah! — jaj! — én az? — Eppen jókor jön kedves Zsü!, hogy el üzze komor gondolataimat. Annnyira unom magamat, hogy már öngyilkos eszmék is megfordultak ágyamban.

S az elkeseredett szép asszony kaczag-jal nyujtat felém csepp kacsoját mit — chic ide, chic oda — lehetetlen volt meg nem csókolni.

— Rég nem láttam Zsü! — hol járt? hogy nem láttatá magát? s ma mi szél fuvá-ont ide.

— Amor lenge fuvalma, mely az ön lábaihoz készletet laborulnom, hogy arczának borús felhőt vidorsággal eloszlassam. — Szoljon asszonyom mi bánat epeztí kebelét? — Semmi. — Nem is tudnám megmondani édes Zsü! és mégis . . . ma olyan komor hangulatban voltam hogy . . .

Az Istenért nagysád — talán csak nem a litelezői z a k l a t j á k ?

Menjen maga bohó! — S a vidám kac-zaj újra felhangzott. Köszönöm Zsü!, hogy ma meglátogatott a maga társaságában mind-járt felvidulok. — Aldott kedélye is van magának!

(Nincs is egyebem.)
Na f glaljon helyet Zsü!, csevegjünk egy kissé; ne oda, az a karosszékét huzza közelebb hozám, ne oly távol — ugy na, s megeredem hogy egész kényelemmel elhelyez-kedjék benne, — othon ugy sincs magának ilyen karos széke. Ugye, hogy nincs? —

— Honnan tudja Nagysád?

— Csak ugy gondolom, hogy milyen

lehet egy fiatal ember szobájának berea-dezése.

Unnepélyesen tiltakoztam e sértő fölte-vés ellen, mert én „fényesen“ vagyok beren-dezve . . . először is . . .

— Köszönöm nem vagyok kíváncsi.

— Mert ha nem hiszi méltóztassék sajtát szemmel meggyőződni.

— Inkább elhiszem mint sem utána járjak,

— Nos? Most megengedem, hogy egy cigarettet készítsen magának. Ott az író asztalon van a dohány és papír; — de bale ne kukucssáljon abba a megkezdett le-vélbe. Önök férfiak mind olyan kíváncsiak.

— Igy ni. — Huzza már közelebb székét. — Ugy. Először is a legujabb új-ságot mondja el . . .

Tehát . . . Szombaton volt a szabadelvű bál . . . fényesen sikerült sok szép leány, sok szép asszony volt jelen, de hiányzott a . . .

— Hiányzott a legszebb! én! Oh tu-dom. Ön most bókolni, hizelegni akar, de ez engem nem mulattat, egyebet mondjon!

— Tudja nagysád hány szavazattal nyert a szabadelvű párt? nyolczvan . . .

— Csak a politikát hagyja . . . tu-dom 86-tal — — beszéljen egyébről — Ujjabbat —

— A színház . . .

— Mindig üres — az régi dolog.

— De a Gerolsteini . . .

Gerolsteini nagy Hercegnő közbe jött akadályunk miatt újra elmaradt — tudom —

— De azért nem tudja Nagysád hogy III. Napoleon hogy halt meg a Zulu Kafferek földjén. — —

— Ugyan ne izetlenkedjék. Lássá Zsü! mily pietással készíttem hallgatni az ön cse-vegését s most látom hogy csak kötekedik velem: beszéljen valami okosat, beszéljen egyébről. —

Ez az asszonyka mindig egyebet akar.

Polgármesteri jelentés.

— 1886. január hórl —

Beterjesztetett a közigazgatási bizottság febr. 5-ikén tartott ülésén.

I. R e n d é s z e t.

A rendőrség által letartatott:

- 1. lopásért 16,
- 2. rendőri kihágásért 71

összesen 87 egyén.
 ezek közül átadott az illetékes kir. bíróságnak 16; a rendőrség által megbüntettetett 71. A városból eltoloncoltatott 7, ker. eskütől tolcoltatott 8, kényszerítveül kiutasított 6, összesen 21 csavargó.

II. I p a r ü g y.

A rendőrkapitányság, mint I-ső fokú iparhatóság által különböző iparágaknak önálló gyakorlására 17 egyén láttatott el igazolvánnyal. Munka könyv kiadott 67 db ideiglenes igazolvány 2.

III. K a t o n a ü g y.

Az I-ső korosztálybeli újoncz hadkötelesek sorsuzása jan. 15-én megtartott.

A katonai létszám volt:

- 1. közös hadseregbeli 1257 ember 514 ló
- 2. kir. honvéd 243 " 64 "

összesen 1500 " 578 "

A lakosságnál el volt szállásolva állandóan 84 ember 85 lóval, mint átvonuló 2 tőrzs, 4 főtiszt és 17 legény 17 lóval.

Előfogat adatott 2

IV. A d ó ü g y.

Országos adófejében befizettetett a lakosság által:

- mult évekről 7931 frt. 40 kr.
- 1886 évről 3934 " 50 "
- késedelmi kamat 203 " 32 "

összesen 12069 " 22 "

Befizettetett továbbá:

- hadmentességi díj 377 frt. 81 kr.
- helybeli illeték 27 " 63 kr.
- idegen adó 507 " 15 "
- " illeték 190 " 41 "
- járda költés 96 " 15 "
- közmunkaváltás 324 " 20 "

V. A k ö z s e g i b í r ó s á g ü g y o r g a l m a.

- Hátralék 10
- új panasz 247

összesen 257

Ebből elintéztetett:

- Itélettel 70
- közbeszóló végzéssel 20
- egyezség 47
- megszűnt 95

összesen 232

- Maradt hátralék 25
- vidéki megkeresés 34
- végrehajtás elrendeltetett 64
- " foganato itatott 47
- árverés elrendeltetett 14
- " foganatosított —
- felebbezés beadott 12

Debreczen 1886 febr. 5.

Simonffy Imre

kir. tan. polgármester.

Okosat Es okosat beszélni? most arra kép-telen vagyok. — s főképp mikor ön komor hangulatban van Aztán tekintettel kellene lenni arra, hogy tegnapi egy kis katzenjammerem van. — Jaj elszóltam magamat. —

Ah! tehát megint korhelykedtünk? Szép! nagyon szép! — Szégyelje magát? De hát mi élvezet van abban a korhelykedésben? Inni bort, mindig inni azt a savanyú bort. — Aztán. — De még is szeretném én azt egyszer látni, hogy milyen az, hogy van az, mikor a férfiak korhelykednek. Hát isznak bort sokat. Ugy-e? Nagyon érdekel, Mondja el. Erdekli?

Nagyon? No hála Istennek! végre találtunk valamit a mi érdeklő, a miről lehet önnel beszélni. . . . azaz bocsánatot, nem úgy értettem. Tehát asszonyom csevegjünk a korhelységről. Az az majd én beszéllek róla. Önnel nincs gyakorlata benne, Ön csak hallgassa. Micsoda? Csak nem akar nekem itt előadást tartani a borivás művészetéről? . . . De mégis szeretném tudni.

Higye meg asszonyom, nem oly borzasztó dolog az; kellő discretioval fogok róla beszélni, s ki tudja nem e akadunk egy egy ideálisabb, egy egy poétikusabb részletre is.

Nos hát nem bánom beszéljen el nekem egy ilyen korhelységet részletesen az az. — Nyugodjék meg asszonyom ismétlem, hogy nem leszek indiscret.

Hallgatom. De előbb tegyen néhány darab fát a tűzre, mert mar csak alig alig pislog. A hamvadó tüzet eg. vassal felbolygattam, néhány darab fát raktam rá, s míg a szép asszony kibomlott cipőszalagja megkötésével foglalkozott, az iróasztalhoz mentem hogy magamnak egy másik cigarettet készítsék és lopva belenéztem abba a megkezdett levélbe. Nem kíváncsiságból, de mégis egy kisse nyugtalanított. Az iróasztal

Színház

Társulatunk kedves primadonnájának: Örley Flóra n a k esütörtökön volt jutalomjátéka. Almásy Tihamér egyik ugynevezett „nemzetiségi népsziműve“ a „Tótleány“ mely darabot szerző kizárólag a Blaháné kedvéért irt s melyet ép ennél fogva bármely színpadon is csak egy jó primadonna menthet meg s arthat a repertoír-on. A mi közönségünknek e darab kedves darabja, és aligha csalódunk ha azt mondjuk, hogy Örley Flóra tette azzá, az ő H a n k á j a olyan kedves alakítás, hogy a darab minden hiányait képes elfeledtetni velünk. Hogy most jutalomjátéka alkalmával, a meglepés kellemes hatása alatt mennyire multa még önmagát is felül azt talán mondanunk sem kell.

A minden zugában megtelt nézőtér (sz. orchesterben is négy sor ülőhely volt) képzelhető milyen hatalmas tapsvihár zúgott föl mikor a jutalmazott a színen először megjelent. A színpadláról három gyönyörű koszorút bocsátottak lábai elé az egyiket két hófehér galamb csokolódzott, s csőreikben egy öpcesétes levelet tartottak mintegy jelképezve azt, hogy az idealismus s realismus barátságosan megférnek egymás mellett. A koszorúkon kívül még tónérek sok szebbnél szebb koszorúval s csokorral lepték el, volt a többek közt egy óriási nagyságu, melyet a kis kedves H a n k a bizony, bizony alig bír fölemelni. Hogy a kihívásban és tapsban az előadás folyamán is fölös számban volt része azt talán mondanunk sem kell. Szóval, ez az est két tényről győzhette meg ami kedves Flóránkat (városszerte csak így szokták őt nevezni) Először, hogy a debreczeni közönség méltányolni tudja az érdemet, másodsor, hogy méltánylásának impozáns kifejezést tud adni. Mi pedig egy harmadik dolgról vagyunk meggyőződve, tudniillik, hogy közönségünknek helyes tapintata van kedvencei megválasztásában. — Mert ha színészeink közül valaki megérdemli, úgy mindenesetre Örley Flóra érdemi meg a közönség szeretetét, nemcsak tehetségért hanem ezért az odaadó buzgalomért is melylyel a művészet érdekeit szolgálja, s a közönség szeretetét igyekezett megnyerni. Szóval ez a fényes siker egyszerűsággal tanulságul tárulatunk azon tagjainak, kik nem igen tartják szükségesnek fáradozni, annak elnyeréséért. Mert a debreczeni közönségben, is minden nagylelkűsége mellett van annyi malitia hogy ignorálni tudja azt aki őt ignorálja.

Tegnap pénteken, meglehetőis kis számu közönség előtt adták a „Tisztelet ur keservei“ cz. vígjátékot, melyet már egyszer adtak Gyöngyi jutalmára. A szereplők most is ugyanazok voltak és így semmi újat nem mondhatunk róluk, Demidor (Sudaras lelkész) jól adta a comicus helyzetekből kivezni nem tudó lelkész szerepét — Bokody (Zordberék) ügyes cabinetalakat producált a puritán affectáló tanácsos szerepében, leszámítva a túlságos sok „nyá“-mogat. Gyöngyi (Robot) élénk s eleven humorral játszta kis episod-szerepét.

Nagy Ibolyka kisasszonynak a jövő héten lesz jutalomjátéka. Színe fog kerülni Göthe „F a u s t“-ja. Már maga a darab megválasztása is a kisasszony helyes műizléséről s komoly ambíciójáról tesz tanulságot s már ez a körülmény is valószínű-

leg hozzá fog járulni a jutalomjáték sikeréhez leszámítva azt, hogy a kisasszony épp olyan odaadással s tehetséggel szolgálja a komoly Muzsát, mint Örley Flóra a vígját. v maga szerepkörében ő is nagyon sok kellemes estét szerzett már közönségünknek és hiszünk is, hogy a közönség vele szemben sem fog fukarkodni az elismeréssel.

Színházunkban újra, a régi botránnyal rendtelenség kezd lábrakapni. Jó formán mu reggel sem lehet még tudni hogy estére mit játszanak.

Nem tudja se az igazgató, se a színészek se a közönség, így a mai napra először hirdetve volt a „B o c c a c c i o“ de Fiametta természetesen nem volt, — ezután elővették s kihirdették az „E l e v e n ö r d ö g ö t“ — ekkor megint eleven ördög nem volt sehol az ég alatt a fölszínén — így aztán elővették a „K é p z e l t b e t e g“ et. Ha aztán ilyen körülmények között a közönségnek el-megy a kedve s színházbajrástól ne tessék a közönséget okolni az igazgatónak hanem igenis saját társulata tagjait.

Gyöngyi L s ő holnap Szatmárra utazik, hogy az ottani társulatnál vendégszerepeljen. Fel fog lépni „G a s p a r o n e“-ban „A s z a l a y u r a m l e á n y a i“-ban s a „D e r v i n i s t á k“-ban.

Napi hírek.

Ladányi Gedeon meghalt. Kolozsváról vesszük a szomorú hírt, Ladányi Gedeon jeles történetirő a m. tud. academia levelező tagja, egyetemi rendes tanár a kolozsvéri Ferencz József egyetemen — 63-ik élet évében meghalt. Ladányi Gedeon tanári pályáját a debreczeni református főiskolánál kezdte, mint a hazai és egyetemes jogtörténelem rendes tanára. Tizenkilenc évi tanárkodása alatt a híres főiskolánál kitűnő előadási módszere, széles ismeretei s mindenekelőtt lebilincselő modora által nagy-számu tanítványi szeretetét vívta ki magának. Ugyanekkor tűnt ki a történetírás terén is. Már az előtt is számos és figyelemreméltó történelmi dolgozata jelent meg különféle szaklapban. 1870. évben fejezte be első nagy művét „A magyar királyság története a szatmári békekötésig“ három nagy kötetben. A széles szakismerettel és kitűnő többnyire eredeti kutatók után készült történelmi munka csakhamar ismertté tette Ladányi Gedeon nevét, s az academia 1872. évi május 24-én sietett őt tagja közé választani. A rákövetkező évben 1873-ban midőn az újonnan felállított kolozsvári egyetem tanári karát szervezték, Ladányi Gedeont találjuk az első kinevezettek között, mint a hazai és általános történelem rendes tanárát. Ez időtől fogva egész tevékenységét a jog- és államtudományokon kívül, melyekhez egész életén át vonzódott, a történelmi tudományokra, főképen a hazai kutatók tanulmányozására fordította. Ezenkívül számos történelmi tárgyú értekezés és kútfő ismertetés jelent meg tőle egyes szaklapokban. Ladányinak különös szerencséje volt a kútfők feltedezésében. Számos történelmi becsü okmányra, pergamenre bukkant könyvtárak és archívumok poros lomtáráiban és használta fel azokat műveivel. Műveit világosság, történelmi hűség és folyékony nyelvezet jellemzik. Történetirői rendszere, melyet nagyobb művelben követ, a francia történetészek előadási modorára emlékeztet. Utolsó nagyobb műve „Magyarország történelme“ mely a középiskolai ifjuság használatára van szánva több kiadást ért. Ladányit a katedrára úgy mint a tudományos körökben és társadalmi életben egyaránt becsült és szeretett s bizony nagyon széles körben fogadják mely részvétellel hírt kora halálának, mely életét a munka és tevékenység között szakította meg. — Ezen adatokhoz, — melyeket a „N e m z e t b ö l“ vettünk át még a következőket csatoljuk. Ladányi Gedeon azon megyében született mely a hánának, küzelebről a magyar ev. ref. egyháznak és a debreczeni főiskolának annyi nagy hírneves férfiut adott már; nevezetesen Szatmár megyében Hiripen 1823-ban, hol atyja lelkész volt. Gimnasiunai tanulmányait a m. szigeti lycumban végezte s innen jött a debreczeni főiskolába, hol a bölcsészeti, jogi és theologiai tantárgyakat kitűnő eredménnyel hallgatta. Debreczeni tanulói pályája alatt igen kedvelt nevelő volt az Andaházy Szilágyi intézetben. Innen Szalontára ment rektorának, hol negyedfél évet töltött. Midőn azt 50-es évek elején az absolut kormány által kiadott „Entwurf“ folytán a protestánsok is kénytelenek voltak annak utasítása szerint újonnan szervezni középiskoláikat, Ladányi Gedeon megválasztott a debreczeni gymnasiumhoz tanáru 1853-ban. Az itteni főiskolánál működött azután 1872-ig; előbb csak a gymnasiumban tanított, hol legfőbb tantárgya az egyetemes világtörténelem volt. Midőn pedig a tiszántúli egyházkerület a 60-as években jogakadémia újabb szervezte az akadémián is tanított s itt az alkotmány és jog történetét adta elő. A kolozsvári egyetem felállításakor Imre Sándorral együtt ő is kinevezetett az új egyetemhez tanáru s nehéz szívvel bár, megvált az ő kedves Debreczétől. De minden évben felkereste itteni ismerőseit és jó barátait s a szünidőket legtöbbször az ő legkedvesebb barátjánál nt. Menyhárt János theologiai tanár unál töltötte. A már feutebb

említett műveken kívül irt nagybecsü könyvet a magyar alkotmány és jog történetéről is. Altalában a középiskolai és jogakadémiai történelmi tankönyv irodalom terén, kiváló érdemeit szerzett magának kitűnő tankönyveivel. Temetése ma ment vége Kolozsváron s a debreczeni főiskola tanárai közül Menyhárt János és Bethlendi Endre utaztak el végtisztességtételére. Legyen emléke áldott!

Ladányi Gedeonról a következő gyászjelentés adatkai A kolozsvári m. kir. Ferencz-József tudomány-egyetem bölcsész-tudomány-történettudományi tanári kara mélyen megsomorodott szívvel tudtja, hogy felejtethetlen tagja, a tudomány és a magyar tanügy kivartott, lankadatlan bajnoka LADÁNYI GEDEON, tiszteletbeli bölcsészettudor, az egyetemes történelem Ny. R. tanára, a magy. tud. akadémiá levelező tagja, az országos Középiskolai tanárvizsgáló bizottság tagja, a bölcsészeti-nyelv-történettudományi kar volt dékánja stb. életének 62-ik, tanári működésének 36-ik évében f. hó 4-én d. u. 2 órákor hosszas szenvedés után elhunyt. Földi részei f. hó 6-án d. u. 3 órákor fognak belmagyar-utczai lakásáról rövid ima után örök nyugalomra kísértetni. Béke hamvainak Kolozsvárt 1886. február 4-én. A családi gyászjelentés következő: Ladányi Juliánna a maga, férje Lengyel Andrással együtt ev. ref. pap: fia Lengyel Sándor csengeri ev. ref. pap, utóbbi neje és gyermekei, valamint a rokonoknevében fájó szívvel tudatja, hogy szerettei testvére, az illetők sógora, rokona LADÁNYI GEDEON, tiszt. bölcsészettudor, kolozsvári m. k. tudomány-egyetemen az egyetemes történelem ny. r. tanára, a magy. tud. akadémiá levelező tagja, folyó hó 4-dikén d. u. 2 órákor, életének 62-ik, nyilvános tanári működésének 36-ik évében hosszas szenvedés után bevezette munkás és jótékony életét. Az elhunyt földi részei f. hó 6-án d. u. 3 órákor fognak rövid ima után, belső magyar-utczá 44. szám alatti lakásáról a helybeli sírkertbe kikisértetni, mely végtisztességre a rokonok és barátok szomoruan meghívotnak. Aldás emléken! Béke porain! Kolozsvárt, 1886, február 4-én.

Egy pohárköszöntő A „D — u“ tőlbször látta jónak foglalkozni azzal a pohárköszöntővel melyet a szaladelyipárt banktjén F e k e t e S á n d o r ur Hajda megye érdemes főjegyzője mondott, természetesen úgy, hogy azt szokása szerint elteridítte és kiforgatta eredeti értelméből. Ezért látjuk szükségesnek, hogy az annak idején nagy hatást keltett szellemes felköszöntő szövegében közöljük, miből megláthatják olvasóink, mennyire igaztalan váddal lett illetve Hajdu megye derék főjegyzője A pohárköszöntő így hangzott: „Tisztelet Polgártársak! engadjék meg, hogy e kifejezést használjam, mert én 25 évig a 48-as párt tagja voltam s ott ezen kifejezést szokták használni. Noha a 48-as pártnak a szomszéd Szoboszló városban nem csak tagja hanem egy izben rövid ideig képviselőjelöltje is voltam, a mikor Dr. K o l a collegám mint ellenpárti érdemeimet nem győzte eléggé vissza felni méltányolni; noha az utóbbi időben pártelnök is voltam, pedig hogy mint pártelnök édes hazámnak mit használtam, mint Dr. K o l a kártárs ur a maga nézetével megjegyzé, a történelem lesz hivatva megbírálni, — mégis utóljára is ide jöttem, mert azon meggyőződésben vagyok, hogy e párt tagjai is szeretik az imádot magyar hatát és azon magasztos eszmékért t. i. a szabadság testvériség egyenlőségért küzdenek melyk Krisztustól erednek; ugyanis ott van szt. Pál Apostolnak a Galatához írott levelében; „szabadságban születünk atyám fia!“. Idvezitök mondja: „mindnyájn egy atyának gyermekei, testvérek vagytok“ Szt. Jánosnak a mennyel jelenésekről írott könyvéből olvasható: hogy midna sok csuda állatféléket látott az égből lebecsítőkn, azon szavakat hallotta: „egyed egyked“ (edd) s miután ezen magasztos eszmék nézetem szerint mint deus ex machina ki nem ugranak s nem nagy hangú szavak, hanem éiet és megfontolt munkálkodás által lassanként és fokozatosan, lehet hogy évszázad múlva létesíthetők és foganatosíthatók, ezeknek foganatosítására e párt tagjaival én is szívesen közre működöm, s miután itt vagyok, s a bolétám megvan én azt Gróf Dégenfeld Lajos urra idom; kívánom, hogy a magyarok jó Istene, a főleg büles gondviselés gróf Dégenfeld Lajos képviselő jelölt urat ne csak mint a debreczeni II-ik választó kerület fiát, hanem mint megválasztott országgyűlési képviselőt, hon atyát édes hazánk javára, boldogítására sokáig éltesse.“

A felolvasókör csütörtöki estélyén két igen élvezetes felolvasás volt, melyet nagy közönség hallgatott, Először D i c s ő f József ev. ref. segédlelkész olvasta fel felelt érdekes tárgyú munkáját a „Salamith“ cz. művet a jelen voltak zajosan megjelénztek. Utána Z i l a h y Gyula, szintársaink kitűnő tagja olvasta fel „Tere tere egy szép asszony szalonjában“ cz. szellemes csevegését. A nagy tetszésben részesült felolvasást lapunk mai számában közöljük.

Adakozás. A szerencsétlen Sztiaszní Anna részére újabban adakoztak: Kemény Viktor és Klárka 50—50 krt. Továbbá a rom. kath. leányiskola V és VI-ik osztály növendékei gyűjtöttek 4 frt 50 krt, melyhez hozzájárultak: M. I. k. 40 kr. Károly Anna 40 kr. M. I. 20 kr. Maróczy Mariska 30 kr. Lusztig Mariska 10 kr. Micecz Erzsike 20 kr. Béér Anna 10 kr. Sztankóczy Margit 25 kr. Kerekes Margit 30 kr., Spett Joán 30 kr,

Blauhorn Szid. Mannó Irma F. 20 kr, Gy. kr, Veusteinkr, Meuntekr, Scháf Joz.

— Debr. Lajos a debreczen tanára, s ez is ismét egy hisgyar protestar egy egészen u n e m b ő l m é g n e m m e n y i r e a s z l o g i a i i r o d a l o n C s i k y L a j o s u f o g l a t t a a p r o f e s s z o r n e k e z a z I m á d á t a n t z ó n o k l a n t a n t , v o l t e z . A r e t n e k e g z s z u j o a l k o t n i a ; a g l a g i t a m e g k e z s i k a r , d e h a s z n a l t á r a k s o k a t t n a u l t a k e l l e m e s m o d o k e n t f e j t i k i a k o z i m á d s á g o z e z e k s z e l l e m é n y e k e t , a t a r t a l o m b ű z ő i m á d s á g m o n d á s á t . A n á t a 1 f r t 10 k

— Eljég. reczenből eljeg kedves leányát. — A M a k a r a h o l u a p e s j á t s z n i .

— Szinh. jó sziművek tebbje adatk: gettől. — Hétt. játék. Kedden czi színház a déggátékaul ad Liptai Laura ének-szöje — működött hossz letfolyam 20 e — „A tuniká- nak az előkés- és testvére K erdélyi közmű- „A jól örzött ablakon kiugr — Symp. madik symphon ilona kisasszon e hó 14-én d. A hangverseny czy nyitány E mény Es-ben) viola és cellora g e r l l o n a k i s e a „Proféta“ c 4, S y m p h o s o h n B a r t h o l d i a j e g y e k h é t i C s á t h y K . t m i n t a h a n g y k a p h a t ó k . H e l y U l ő h e l y 80 k r .

— Halál. nap öt heti sul. ik évében elha d. u. 3-órákor sz. házatól a r. rint a sz. anna galomra helyez gyermekei ifj. Karoinával, Gu jével Szilazi G Guthán Ferenc — Vegye

D é g e n f e l d k e z d e n y e z e s b e n e r t e k e z l e t t t á r g y á b a n , m e l y a l p a j n á k j a v a r a d i k e n t a r t a t i k a B a j z a L e n k e „ B u d a p e s t 5000 frtot szav u g y a n y i t a s C s i l l a g v i z i o l o n e g y f o r a n t b a r ó n T i s z a m á n y o z á s v e g e t l a g v i z s g a l o b a t G é z a b a r ó n a c s i l l a g s z . — z e t t n a g y é p ű l e p o n t i p á l y a b á z g e l y g r . m e g b i r t o k o s k ö t l ő t a k a r é k p é ü g y e b e n a k ö z k ö r l e v e l e t i n t é z m e l y b e n k i j e l e m e g h o m o s o d n i k a t a t ó i s k o l a i t a k s e t k i l ö n ö s k o z n a k t a l a l j a . A p é n z t á r n á ö s s z e s e n 54221 n a g y v á r a d m e l y e z D e b r e c f e b r . 1-én 70 b e 30 k r f e b r . 2-án s f e b r . 3-án 12

nagybecsű könyvet
og történetéről is.
s jogakadémiai tör-
tén, kiváló ér-
kítő tanköny-
vébe Kolozsváron
nairai közl. Meny-
Eadre utaztak el
en emléke áldott!
ról a követség
A kolozsvári m.
day-egyetem böl-
nyi tanári kara
nyel tudatja, hogy
mány és a magyar
n bajnoka LADA.
bölcsészettudor,
Ny, R. tanára, a
ező tagja, az or-
vizsgáló bizottság
történettudományi
nek 62-ik, tanári
f. hó 4-én d. u.
és után elhunyt.
3 órákor fognak
rövid ima után
Béke hamvaira
A családi gyász-
Juliana a maga,
ev. ref. pap: fia
ref. pap, utóbbi
a rokonoknév-
gy szeretett test-
kona LADANYI
tudor, kolozsvári
men az egyete-
ra, a magy. tud.
olyó hó 4-dikén
k, nyilvános ta-
ben hosszas zen-
kás és jótékony
zei f. hó 6-án d.
ima után, belső
rti lakásáról a
zi, mely végtsz-
rátok szomoruan
Béke porain!
éz.
A, D — u" töb-
azzal a pobár-
adelvüpart ban-
or, ur Hajdu
ndott, termé-
sa szerint elter-
telméből. Ezért
az annak, idején
mes felkötözöt
jük, miből meg-
igaztalan vaddal
erek főjegyzője
Tisztelet Pol-
gy e kifejezést
ig a 48-as párt
jejezt szokták
tnak a szomszéd
ak tagja hanem
viselejlöltje is
collégám mint
győzte eléggé
a az utóbbi idő-
hogy mint pár-
áltam, mint Dr.
tével megjegyzé,
megbíralni, —
mert azon meg-
párt tagjai is
azát és azon ma-
dság testvériség
ysk Krisztustól
Pál Apostolnak
szabadságban
zítónk mondja:
ermeket, testvé-
menyei jelené-
tó: hogy midőn
az égből lebo-
lotta: „egyed-
agasztos eszmék
x machina ki
gu szavak, ha-
kalkodás által
et hogy évszáz-
ganatosíthatók,
art tagjaival én
s miu an itt va-
azt Gróf Dé-
vánom, hogy a
bölcs gondvise-
viselő jelölt urat
k választott ország-
lédes hazánk
tessék.”
örtöki estélyén
volt, melyet
szőr Di c s ó fi
vasta fel feletti
Salammith” et.
megjelentek.
szintársainak
ere egy szép
emes csevegé-
nt felolvasat
s.
etlen Sztiaszni
at: Kemény
rt. Továbbá a
VI-ik osztály a
60 krt, melyhez
Károly Anna
Mariska 30 kr.
Erzsike 20 kr.
Margit 25 kr.
Joán 30 kr.

Blauhorn Szidónia 12 kr, Gréf Anna 10 kr,
Mannó Irma 10 kr, Bauer Amália 10 kr, D.
F. 20 kr, Györi Anna 20 kr, Rabb Jolán 10
kr, Veistein Fáni 10 kr, Kádár Mária 20
kr, Mentze Ottilia 20 kr, Mentze Anna 20
kr, Schaf Jozefa 20 kr, Öhm Berta 13 kr.
— **Debreceni irodalmi termék.** Csiky
Lajos a debreceni főiskola egyik theologiai
tanára, s ez időszert akadémiái igazgató
ismét egy huszon nével gazdagította a ma-
gyar protestans epyház irrdalmat, mégpedig
egy egészen uttörő munkával, a mennyiben e-
nemből még nem csak a magyar, de — a
mennyire a szerző tudja — a külföldi theolo-
giai irodalomban sem jelent meg könyv.
Csiky Lajos ugyanis külön önálló munkába
foglalta a prot. isteni tiszteltet egyik főalkat
résznék az imádságnak elméletét s irt
Imád-á;tant (Euchetikat) mint a hogy irnak
szónoklattan, költészetant. Nehéz feladat
volt ez. A rendszert, a tervezetet a szerző-
nek egész unjonnan kellett feltalálnia és meg-
alkotnia; a gyakorlati részt teljesen önálló-
lag írta meg. Az új munka a protestans lel-
készi kar, de különösen a hitanhallgatók
használatára készült, kik bizonyára nagyon
sokat tanulhatnak belőle, mely részletesen,
kellemes modorban, sok buvárkodás eredmé-
nyként fejt ki az imádság különböző nemét,
a közimádságokra vonatkozó elvi tetteket
ezek szemlére vonatkozó pozitív követelmé-
nyeket, a tartalmat, nyelvezetet, alakot, a kü-
lönböző imádság nemeit, s a közimádságok el-
mondását. A munka a szerző sajátját képezi s
ára 1 frt 10 kr
— **Eljegyzés.** Gránát Sámuel Debreczen-
ből eljegyezte Spitz N. ur almosdi lakos
kedves leányát Bertha kisasszonyt.
— **A Magyar Testvérek** kitűnő zene-
kara holnap este a „Bika” éttermében fog
játsszani.
— **Színházi műsor.** Vasárnap, a régi
jó színművek egyik legjobb és legkedvel-
tebbje adatik: „A szökött katona” Szigli-
getitől. — Hétfőn „A nagyzás hőbortja” vig-
játék. Kedden Liptai Laura a miskol-
czi színház operette primadonnájá ak ven-
degiátékaul adatik: „Nap és hold” operette.
Liptai Laura a vidék egyik legkedveltebb
énekesnője — ki Nagy-Váradon és Aradon
működött hosszú ideig. — A hetedik kis bér-
letfolyam 20 előadásra hétfőn veszi kezdetét.
— „A tunikás lányok” új népszínműre foly-
nak az előkészületek. — **Kerekes Géza**
és testvére **Kerekes Antónia** uru az
erdélyi közművelődési egylet javára föllépnek
„A jól örzött kis leány” és „Egy nő ki az
ablakon kiugrik” című darabokban.
— **Symphoniai hangverseny.** A harm-
adik symphoniai hangverseny — **Berg-
er Ilona** kisasszony szíves közreműködésével —
e hó 14-én d. u. 4 órákor fog megtartatni.
A hangverseny műsora következő: 1. Rákó-
czy nyitány Kéler Bélától. 2. Ötös, (Ke-
mény Es-ben) Schumantól, zongora 2 hegedű,
viola és cellora. A zongorarészt játsza **Berg-
er Ilona** kisasszony. 3. Koronázási induló
a „Próféta” című dalműből, Meyerbeertől
4. Symphoniai (La R-formation) Mendel-
sohn Bartholditól 4 részben. E hangversenyre
a jegyek hétfőtől kezdve már kaphatók
Csáthy K. ur könyvkereskedésében, vlam-
mint a hangverseny napján a pénztárnál
kaphatók. Helyárak: 1 páholy 3 f. 50 kr.
Ülőhely 80 kr. Belépti díj 40 kr. Deákjegy 20 k.
— **Halálos hírek.** Guthán József teg-
nap öt heti súlyos szenvedés után életének 64
ik évében elhunyt. Kihűlt tetemeif, hó. 7 ikén
d. u. 3-órákor fognak a kismester-utczai 1148.
sz. házától a r. katb. euyház szertartásai sze-
rint a sz. anna utczai sírkertben örök nyu-
galmra helyeztetni. Gyászolják az elhunytat
gyermekei ifj. Guthán József nejével Toth
Karinával, Guthán János, Guthán Anna fér-
jével Szilazi Györggyel, Guthán Lajos és
Guthán Ferencz.
— **Vegyes hírek.** Tiszta Kámáné,
Degenfeld Schönburg Ilona grófnő
kezdemenyvezésére a miniszter előki palotá-
ban értekezlet tartatott oly színi előadás
tárgyában, mely a budai ref. templo m
alapjának javára tartatnék. Az előadás febr. 9
dikén tartatik meg, s színe kerül Beniczky
Bajza Lenke „Rhea grófnő” című színműve.
Budapest főváros közgyűlése
5000 frtot szavazott meg az E. M. E. nek;
ugyannyit a szerb és bolgár sebesülteknek.
Csillagvizsgáló építette Kartala-
cs ur főrangú helyg. Podmaniczky Géza
bárónó Tisza Kálmáné nővére aki tanul-
mányozás végett 6-gyallai Konkolyi-féle csil-
lagvizsgálóba utazott. Podmaniczky
Géza bárónó szabad idejében szenvedélyes
csillagász. — A százháznak neve-
zett nagy épületesopertó a budapesti köz-
ponti pályabáz mellett Bethlen Ger-
gely gr. megvette az eddigi részvényes-
úrtokosoktól 800 frtért. Az iskolai
takarékpénztárak terjesztése
ügyében a közoktatásügyi miniszter ismét
körlevelet intézett a tanfelügyelőségekhez,
melyben kijelenti, hogy az iskolák körében
moghonosodni kezdő a takarékosagra szok-
tató iskolai takarékpénztárak továbbfejleszté-
sét különös közgazdasági szempontból fontos-
nak találja. A m. kir. postatakarék-
pénztárnál febr. 3-dikáig 7098 betevő
összesen 54221 frt 7 kr. helyezett el. A
nagyváradi postakerületben,
melyhez Debreczen és Hajdumegy tartozik
febr. 1-én 70 betevő jelentkezett 585 frt-
30 kr febr. 2-án 97 betevő 1497 frt. 10 kr.
s febr. 3-án 125 betevő 557 frt. 60 krral,

Kincs és a s Kotalon tájékán mostanában
az az áramlat uralkodik a népben, hogy kin
eset keresenek. Asnak mindenfélét azzal a
meggyőződéssel, hogy tőmerék elősott pénz-
nek bukkannak nyomára. Leginkább Gomor-
don folyik nagy buzgósággal az a lázas ku-
tatás, mert azt hiszik, hogy ott valaha százsz
község volt, s annak a templom-kincseit még
eddig nem vitte el senki — **Légbep-
pített munkástelep.** E hó 2-án a
sentesi kőbányában dinamit-merőyletetet
követtek el, a melynek boraszto következé-
sei voltak. Több munkából elbocsátott kö-
fejtő 14 kg. dinamitot lopott el s föl akarta
robbantani az egész santesi kőbányát. Ez
ugyan nem sikerült nekik, de mégis több
magán és munkás házat robbantottak föl. Több
száz ember oda veszett vagy súlyosan megse-
besült. — **Hatszoros gyilkosságot követett**
el Brüsszel közelében Maxeezelsz faluban
egy iszákos ember. Meggyilkolta nejét, só-
gornejét, ennek férjét és három gyermekét.
Letartóztatásakor nyugalommal bevallottmind-
ent. — **Vay György** a tiszaezslári pörben
szerepet játszott esendbiztos január 30-dikán
gyomorrákban Kisváradon meghalt. — **Szob-
a leány bál királynő.** Temesváron
e hó 2-án a hivatal szolgák bált rendeztek.
A jelen volt tánczosnők közül egyik temes-
vári lap tudósítója szerint a bál királynő (!)
Budai Czeccilia, Mencez Rezső főmérnök
szoba leánya volt. Hogy a mulatság nagyon
fesztelen és kedélyes volt talán mondanunk
sem kell.
— **Legjobb lelkiismerettel ajánljuk**
Wessely J. gyógyszerész Bécs I, Augustiner
strasse 7. amerikai eredeti Bay-Rumát. Az
ezen haj és fejmosó szerrel elért eredmény
rengeteg; mire a naponta minden osztályból
beérkező előismerések elengedő biztositókat
nyújtanak. fontos egyelőn: szenvedő mint
egészséges hajzatoknak. Tehát mind ki saját
érdekében olvassa az erre vonatkozó lapunk
mai számában megjelenő hirdetését.
A tunikás leányok.*)
Eredeti népszínmű a fővárosi életből,
dalokkal és tánczokkal 3 felvonásban. Irta
Gerő Károly. Zenéjét szerző Konti József.
A tunikás leányok — a szerző meg-
tározása szerint — vagy nem szeretnek,
vagy nem akarnak dolgozni, mindent puczra
adnak s tu.emelkednek azon a körön, a mely
be oket társadalmi állásuk helyezi. Ez a
sors vár rendesen azokra a szép leányokra,
kik feljövén a vidékről, a fővárosban rosz
társaságba keverednek, s nem tudnak ellent-
állni a ledér udvarlók kísértésének.
Ilyen kísértésnek van kitéve Dali Esz-
ter munkásleány, ki egy részeges ház mester
Kvargli Johann családjánál, lakott, de sem
megegedést sem nyugalmat nem talált. A
házmesterné ki nagyszógtatja magát, s a be-
folyó házbért elsikkasztva, piperezi magát,
agyon kinozza Esztert, mert az szebb is jobb
is dolgosabb is, mint a házmesterék gyerme-
ke: Olga.
Eszter megunja a folytonos zsörtölő-
dést és perpatvart, ott hagyja a házmesteré-
ket, s beáll munkás leányok egy nagy gyár-
ba itt kezdődik rá nézve a veszedelem. Hár-
man is beleszeretnek. Először is szemet
szurt Dengi Mihók Abelnek, a gyártulajdo-
nos léha, urhatnám fiának aki szeretőjévé
akarja tenni a leányt azután beleszeretett
Kajla Guszti, ki a gyárban munkavezető s
aki jó, de oly nagyszívű fiatal ember, hogy
egyszerre egy tuczat leányba szerelmes. Esz-
terrel nem is akar semmi rosszat semmi
nem akarja becsületétől megrabolni, de fele-
segül sem hajlandó venni, csak szeretkezni
szeret vele csupa szórakozásból. A harmadik
aki Esztert megszerette komoly munkás em-
ber, özvegy Daru Miklósné asszonyom le-
géy fia Miklós.
A három szerető közül az első felvonás-
ban Eszter Kajla Gusztinak ad elsőbbséget.
Miatta kosarazza ki Daru Miklóst, s egész
lelkében csüng Gusztin. Ojva a házmesterék
Olga leányától, a ki csak azért szeretné
megkaparítani, mert tudja, hogy Guszti most
kapta ki 3000 frtnyi ökösgét, s ez a pénz
éppen elég volna arra, hogy apja az elsik-
kaszott bérösszeget helyre pótolja.
De Guszti csakhamar meggyőzi Esztert
arról, hogy ő ily komoly és nagy szerelemre
nem érdemes. Nem is akar még meghá-
zasodni.
Eszter eheseredik, s bánatában elhatá-
rozza, hogy elmegy az azzap esti tánczu-
latságra. Ez a bál képezi a második felvo-
nás. A szin egy Buzalka féle táncztermet
ábrázol, tarka barka és elég változatos esop-
portozatával.
Itt találkoznak össze a gyári munkások
s munkásnők. A vidékről felkerült Daruk,
a házmester család és a szabólegények ö-
képző és fogyasztó egyesületének tagjai. Ide
jön el Eszter is, egy rosz hírű barátja Hop-
sza Tini urias ruhájában és társaságában. A
szin igen tarka képet mutat.
A cigánybanda tagjai összevesznek a
veteránok zenekarával s egyszerre huzzák a
csárdást és keringőt, a szabólegények hajba
kapnak a gyármunkásokkal, Olga asszony
kuplét énekel, a házmester becspis s egy ka-
*) Színházunk legközelebbi ujdonsága.

czagató szabó legény. Dalárdai Adolf ki-
vén szabónéja Szendefi Julia kezére aspirál
a közönség harsogo kaczaja közt szavalja a
Petőfi Örült-jét. A gyármunkások egy dar-
bik csak hallgatják, de mikor a szavaló ah-
hoz a sorhoz jut: „Takarodjatok innen”, meg-
haraguzsznak rá, s kidobják.
Ezen apró, de jellemzetesen irt s ka-
czagató epizó d alakok mókái közt a cselek-
mény csak nagy lassúsággal haladhat tovább
Eszterrel a házmesterék összetűznek, mert
szeretnék tőle Gusztit egészen elkaparítani.
Guszti a per ekedő felek közül a házmester-
eknek ad igazat, s ez teljesen lesújtja a
leányt, a ki már már Abel karjai közé dobja
magát. De az utolsó pillanatban előtrem Mik-
lós és a sértő szemrehányásaival észere té-
riti a leányt. Eszter megreppen magától, le-
dobja a rá rakott ékszereket s neki akar men-
ni a Dunának. Ezzel végződik a második
felvonás.
A harmadik felvonás éles ellentétben áll
a másodikkal. A tarka szin után kissé vissza-
tetsző az egyszerű kép. Sok szó huza-vona
és rábeszélés után vegtére is küsül, hogy
Eszter Miklóst szereti és hozzámegye feleségül
Gusztit pedig elveszi Miklós hugát, Erzsikét
a kinek ártatlan naivitása és kedves pajánsága
jótékony melegével hirtje át az egész felvo-
nás komor képét. A házmesterék által liske-
kaszott összeget Guszti téríti meg, azért,
mert Esztert, mikor világgá akars menni,
visszahozták.
Ez a darab meséje dióhéjba szotítva.
A Tunikás leányok Gerő Károlynak
harmadik darabja. Az első volt a Turi Boreza
a második a Vadgalamb.
Bécs, 1885. Julius 15.
Schau-an Gyula gyógyszer-**sz urnak**
Stockerauban.
Miután gyomorsója nálam rövid időn
belül csudát gyakorolt, szíveskedjék ujjonnan
6 dobozt küldeni. Az érte eső díjat utánvenni
kérem.
Tisztelettel
Nahler Ferencz s. k.
VII. Seidengasse.
Kapható a készítőnél, gyógyszerész Stec-
kerauban és osztrák-magyarország minden
gyógyszertárában.
Egy doboz ára 75 kr.
Legkevesebb 2 doboz küldetik utánvé-
tellet.
Szerkesztői üzenet.
S. J. urnak helyben. Ön nyilatkozni
akar lapunkban, a „Debreczen” azon sítésé-
re, hogy a zsidó szavazókat „rongy jellemek”-
nek stb. nevezte. Ki kell jelentenünk, hogy
az elégtétel kérésének más módját tessék
kitalálni.
K. urnak. A „Debreczen” esütörtöki
főrmévényére beküldött válaszát nem közöl-
hetjük, mert nagyon a „D—u” hangján van
írva. Ilyen hangon csak a talpigások számá-
ra lehet írni, Epp azért intelligens ember
csak jót nevetett azon a cikkken, a melyet
a „D—u” maga közönségének irt, s melynek
értékét a „Függetlenség” becsülte
meg legjobban, midőn átveszi s végül ezt a
megjegyzést bigyeszti utánna: „Igy szól a
Debreczen. „Mise mir hatnánk
különben.”
Legujabb.
A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.
KONSTANTINÁPOLY, febr. 6. A
hatalmak válasza a portának a török-
bolgár egyezményre vonatkozó körjegy-
zékére áltáiban kedvezőek, kivéve az
orosz kormányét, mely főtartásokkal él.
BELGRÁD, febr. 6. Minthogy a
porta meghatalmazottjai a békealkudozá-
sokhoz nem jeltek meg rendes megha-
talmazással, a szerb meghatalmazott ut-
sítottat, hogy addig ne vegyen részt a
tárgyalásokban míg a porta kiüldötte nem
kapja meg a rendes meghatalmazást, A
tárgyalások emiatt valószínűleg nyolcz
napi halasztást szenvednek.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold
Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.**

Eladó svájcer tehenek.

10 darab svájcer tehén, egy 60 darab-
ból álló állományból a vevő által kivá-
lasztva darabonként 200 frtért eladó.
Bővebb felvilágosítást ad a **Gróf
Stubenberg intézőség** Érmihályfalván.

Dohány fermelőhő figyelmebbe.

Valódi Gálócsi, Muskatály dohánymag
kapható felelősség mellett

MENDELOVITS LAJOS üzletében
DEBRECZENBEN,
Főpíacz, városházzal szemben.

American Original BAY RUM!

(Amerikai eredeti Bay-Rum)

Minden hajviz között kétségtelen első helyet
foglalja el; évtizedek óta Anglia és Ameri-
kában tányleg kipróbált és mint legjobbnak
elismertett. Egy házban sem hiányozzék.
Hajszelvedőknél hatása: Nehányzori mo-
sásnál a hajnak kihullását akadályozza: ko-
paszóság, legrovidebb idő alatt a gyök sűrű
képződése által új és sűrű hajzattal lesz
főnye, a legerősebb serteképzést és a fejbőr
minden tisztáltságát a Bay Rum 3—4 napi
használatá eltünteti. Egészséges hajtalajnál
ápolás: A haj és fejbőr mindig vakító tiszta
marad, előbbi bársónyszerű fényt nyer és
minden öszülést megakadályoz. Hatalmasan
ujit. Nem titkos szer! Nemcsak tökéletesen
ártalmatlan, hanem igen jótékony minden
korban. Naponta új előismerések. Egyedüli
szállító, St. Thomas szigetéről Wessely J.
vezéraktáros, okl. gyógyszerész, Wien, I.
Augustinerstrasse 7. Egy üveg 1 frt. 40 kr.
Napontai postaküldés.
Raktár: DR. ROTHSCHEK gyógy-
szertárában.

Hirdetés.

„A Klimó Aurél esődügyében esz-
közölt kiárulás után megmaradt s leltár
szerint 4108 frt 62 kr. becsértékű ugy-
szintén az azon esődtőmeghe: pótóltag
leltározott 20 frt becsértékű együtt te-
hát 4128 frt 62 kr. becsértékű kép-
viselő bolti árucikkeknél (parchet, lve-
lesz vászon) zárt ajánlat úján leendő
értékesítése a esődhitelzői választmány
29 számú határozatával elrendeltetvén —
felhivatnak mindazok — akik a jelzett
bolti cikkeket es uton megvenni szán-
dékoznak hogy zárt ajánlataikat esődvá-
lasztmányi elnök Mayer Ferencz ur deb-
reczeni bórkereskedőhöz, az alábbi fel-
tétéleken meghatározott bánatpénzt pe-
dig alólított Dr. Ozory István esődtő-
meggondnokhoz a f. 1886 évi február hó
17 napjának déli 12 óráig adják be.
A zárt ajánlati feltételek követ-
kezők:
1. Ajánlatot tevő tartozik 420 frtot
alólított tömeggondnok kezéhez bánat-
pénzüll lefizetni.
2. Az ajánlat tevőre a f. év 1886
febr. 25 napjának esteli 6 óráig kötelező
erővel bir, a esődtőmeg irányábani ér-
vénye azonban csak akkor áll be, ha a
választmány által elfogadtatik.
3. Ajánlat, ajánlattevő tartozik a meg-
vett árucikkeket az ajánlatnak a esődvá-
lasztmány által elfogadásáról lett értesi-
tésétől számított 8 nap alatt esődtőmeg-
gondnoktól átvenni s ajánlati vételár
összegét a bánatpénz betudásával az át-
vételkor készpénzben és egy összegben
kifizetni, — mert ellenkező esetben bán-
natpénzét elveszti. — Az eladás tár-
gyát képző árucikkekről készített lel-
tárak tömeggondnok Dr. Ozory Istvánnál
megtekinthetők.
Debreczen 1886 évi február 4-én
Dr. Ozory István.
tömeggondnok.

TURAY FARKAS

elsőrendű közvetítő és tudakozó intézetében Debreczenben.

Felkértek mindazon ház és földtulajdonosok, kiknek házak vagy földek eladó, azokat az intézetben előjegyezteni sziveskedjenek. A közvetítés a legmérsékeltőbb díjak mellett eszközöltetik.

A Bankon 4 régi boglyás kaszáló pületekkel együtt kiadó.

1 ház több lakosztályllyal, kovácsmühelyllyel, 1 hod 1500 1. ondódi földdel együtt olcsó áron eladó.

Ílyenmü apró hirdetések 25-50 kréért nagyobbak pedig aránylag a legolcsóbb díjak mellett felvételnek TURAY FARKAS közvetítő és tudakozó intézetében, Miklós-utca sarkán a megyeházzal szemben. Ugyanottmindkét nembeli, jó bizonyítványokkal ellátott c. lédek megrendelhetők.

Téglás kert III ik járásban 1 hold 9 jelenleg is vannak eladók.

Érsemjéni határban 800 hold föld gazdasági épületekkel, dohány engedéllyel kell biztosítani mellett hat évre kiadó.

Két igen szép angol vizsla-kölyök eladó. Kis új utcán egy ház eladó.

Czepléd utcán egy uri családnál egy fiatal ember koszt és lakásra elfogadtatik.

Helybeli és vidéki bármiféle részvények vételnek s eladatnak. — Megjegyzendő, hogy

Koszt és lakás közvetítetik.

Több kaszáló föld eladó vagy kiadó.

Kereskedő segédek, kertészek és gazdasági hivatalnokok elhelyeztetnek.

Egy eserepes ház igen tágas udvarral és mellék-épületekkel együtt, bámulatos olcsó áron kedvező feltételek mellett eladó.

A főtéren 3 bolthelyiség kiadó.

Uj földek, fekete és homok-, épületekkel együtt eladók.

Bankon 5 régi boglyás kaszáló eladó.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank XIX. rendes közgyűlését

1886. február hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor tartandja Debreczenben a városház kistanácssteemében, melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghívotnak azon figyelemzetéssel, hogy az alapszabályok 23-ik cikkének rendelete szerint, részvényeiket, a közgyűlés előtt legátább 5 nappal, az intézet pénztáránál le kell tenniük.

Tárgysorozat.

1. Igazgatósági jelentés az 1885 évi üzletről.
 2. Az 1885. évi számadások és mérleg s ezzel kapcsolatban a felügyelő bizottsági jelentés előterjesztése után a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása feletti intézkedés végre az igazgatóság és felügyelő bizottság részére, a felmentvény megadása vagy megtagadása feletti határozat.
 3. Az alapszabályok 34-ik cikke értelmében, az igazgatóságból kilépő két tag helyére két igazgatósági tag megválasztása.
 4. Az alapszabályok 48. cikke értelmében a felügyelő bizottság három tagjának megválasztása.
 5. Indítvány az alapszabályok 6-ik és 46-ik cikkének megváltoztatása iránt.
 6. Indítvány az alapszabályok 56-ik és 58-ik cikkeinek megváltoztatása iránt.
- Az évi jelentés és mérleg a közgyűlést megelőző nyolcz nap alatt az intézet helyiségében, az üzleti órák alatt megtekinthetők.
- Kelt Debreczenben a debreczeni ipar és kereskedelmi bank igazgatóságának 1886. január hó 26-án tartott üléséből.

Az igazgatóság.

Kiadó bolthelyiség.

N. Létán a főutcán 49. h. sz. alatt egy bolthelyiség (fűszer vagy vegyes kereskedésnek igen alkalmas) hozzátartozó lakással, mely áll 2 szoba konyha kamra, valamint külön udvarból. Ertekezhetni ugyanott.

Ház eladás.

Domb-utca 99 számú jó karban lévő ház melynek udvarán egy 5 lóra való istálló, kocsiszin és göré van az ondódi külső földdel eladó. Ertekezhetni Máyer postahivatali főnöknél.

Az új hangszer gyermek ARISTON

fűlülmi minden torgó hangszert elegánsága, szép hangja és tartóssága által. Darabja 6 zenedarabral 16 frt. További zenedarabok 60 kr. — Azonkívül ajánlom legjobb

HÁRMONIKÁIMAT

és zenehangszereimet.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Trimmel A. Jánosnál,

WIEN, Kaiserstrasse 74

Dr. Kiesow

nagyhirű és mindig jónak bizonyult Augsburger

élet-esentíája

kitűnő házszer, gyomorbántalmaknál és minden ebből keletkező rosszullettél, mint fogfájás, étvágytalanság, szédülés, rossz emésztés, duzzulás, égések, gyomorgörcs, savanyu felbűffögés, stb.

Valódi csak akkor, ha feletlő védjeggyel el van látva; kicsinyben: minden jó gyógyszerárban; nagyban: minden előkelőbb gyógyszerek kereskedésében kaphatók.

Kiesow J. & Augsburghan. (Bajor)

ezég alatt.

LILIONESSE

ismert kitűnő szepítőszer, mindenféle bőrtisztítatlanság eltávolítására. Valódi minőségben kapható: Dr. ROTHSCHEK V. EMIL czepléd-utcai gyógyszerárban DEBRECZENBEN.

Kiadó

a kisvárad - utcán 2109 sz. a. ház a vasúthoz közel esinos vendég szobákkal jégveremmel ellátott jól berendezhető

vendéglő,

az emeleti lakosztályllyal mely olvasó vagy kávéháznak használható pünkösdtől kezdve vagy anélkül azonnal haszonbérbe, esetleg pedig magán lakosztálynak is kiadó.

Ertekezni lehet felőle Kovács Károlyllyal czepléd-utca Kardos László ur házánál.

A karlsbadi ásványvizekből nyert források termények segítségével készíttve, tehát ezek minden hatályos anyagot tartalmaznak és minden hatályos anyagot tartalmaznak és minden gyógyító tulajdonait különös érvényre juttatják.

Étvágyat gerjeszt. gyomorban szenvedőknek Használata kellemes. Emésztést előmozdít. VADE-MECUMA Hatása biztos.

felülmúlhatatlan hashajtó szer,

kievétel gyors és biztos hatással. Kellemes, olcsó és kényelmes helyettesítője alkalikus savas ásvány, keserű stb. vizeknek.

Előgyógyítási. Utógyógyítás.

Házi és teli gyógyítás.

Egészséges tehát üdítő

minden esikarólag működő hajtószer pilulánál stb előnyben részesítendő.

Orvosilag ajánlja gyomor-, bél-, máj-, vesé- és hólyag-bajoknál.

Elismert és sokat keresett házszer.

Emésztési gyengeség vagy háborgatott emésztésnél, étvágy hiány elcsúszó által előidézett gyomor és bél atonia, nyálkasság és evés utáni rosszullet, kellemetlen felbőgés, telítődés, gyomorfájás, gyomorajdatom, nyomás vagy görcs — vertiginus, főtájás, szédülés, migraine, vérrekedés, aranyér, — rendetlen székeles és macacs székekedésnél. Approbát szer kövérése ellen.

Valódi csak akkor, ha minden adagon a védjegy Lippmann kezevénsa látható.

Központi székhelye: Lippmann gyógyszerára Karlsbadban.

Főletét Magyarország részére: Török József ur gyógyszerára Budapesten. Továbbá kapható

Debreczenben: Rothschneck ur gyógyszerárában.

LEGOLCSÓBB ÁRAK! SZOLID KISZOLGÁLAT!

LÖFKOVITS ARTHUR és TÁRSA

órás és ékszerész

Debreczen főpiacz 2142 sz. a. a posta tőszomszédságában.

Folyton legnagyobb választékban írásbeli jótállás mellett kaphatók.

EZÜST ÓRÁK 1 ÉVI JÓTÁLLÁSSAL.				ÉKSZEREK a m. k. fémjel hiv. bélyegével.		13 PRÓBAS EZÜSTNEMÜEK.	
Cylinder	1	fedelű	8 fttól feljebb	Arany gyűrűk	2 fttól feljebb,	6 pár kés és villa	14 fttól feljebb
Anere	2	"	11 " "	" láncz	18 " "	6 ; csemegekés és villa	10 " "
"	2	"	10 " "	" női függő	3 " "	1 gyermek evőeszköz	5 " "
Remontoir	1	"	14 " "	" gyermek	1.50 " "	1 pár tömör gyertyatartó	35 " "
"	2	"	12 " "	" karperecz	16 " "	1 drb. czukortartó	35 " "
"	2	"	16 " "	" medaillon	8 " "	Czukorifogó	4 " "
Nickel remontoir	8	"	" "	" női mellű	10 " "	Kulestartó	4 " "
"	"	"	" "	" férfi	5 " "	Ezet és olajtartó	35 " "
Arany órák 1 évi jótállással.				" garnitúra	15 " "	Pohártartó	50 " "
Női cylinder	1	fedelű	16 fttól feljebb.	" Ezüst éra láncz	2 " "	Gyümölestartó állvány	8 " "
" remontoir	1	"	24 " "	" karperecz	2 " "	Névjegytartó	20 " "
"	2	"	30 " "	" Gyémánt gyűrű	8 " "	Vajtartó	25 " "
Férfi	1	"	30 " "	" függő	12 " "	Teljes 6 személyre való evőeszköz, börtokban 110 fttól feljebb.	
"	2	"	45 " "	" garnitúra	35 " "		

INGA ÓRA NAGY VÁLASZTEKBA.

Legnagyobb raktár ékszerek ezüstneműek és órákban.

Debreczen, 1886. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdásiában, Piacz, SIMON F. Y. ház.

Szerkesztőségek
P. a. o. SIMON F. Y. ház

HIRD
Működési pénzek
valamint a lap
minden külső

Bármennyire is
fog

XIII. é

Parlament

(T.) Mi l
Napló: Az f
vélemény, má
vagy az amit
resztül fog-e
vényjavaslat
nek daczára is

Nem vagy
hogy e kérdé
leljünk, de fel
a kormány ne
ész nevében ig
hogy ama törv
nyel szemben k
képviselvén a
állandónak biz
életi közvélem
gyűlés többség
feliratokkal des

Ez lenne
hangoztatott jog
melyet napról
zéki sajtónak te
árt vele, csak
segére válják, s
azzal a nagy k
mellette foglal
a választásoknál
hagyja, zöld ág
fog, hát válják
sága is: de m
megse, hogy m
tegye magát, m
nem fog.

Ugyan hogy
bernek egy par
ne a parlament
zeti többség me
hanem azokat a
nan felírnak, s
ezen urak óhajtá
ben, a nemzet s
merje. Sőt egyát
Angliában törté

A „Debreczen

Fo
Isten! ég-föld
Fentartója, tá
Gyöngöknök o
Szomorúak vi

Méltóképen, il
Téged mint d
Midőn az egész
Te előtted me

Madár-ének, vi
Méhe-düngés, v
Meny-zugás, az
Hirdetik a te

Téged áld a sz
Es a tenger m
Neved zengné
Ha egykor meg

Csak az ember
Kit fiadnak fog
Nem dicsőít meg
S neved ellen s

Ó Atyám e sive
Egy kéresemet
Jobbulásra, mig
Bőséges malasz

T E R E

egy szép assz
Irta és felolvasa: a del

ZILAHY

(Folyt

— Már együtt ü

— Fenéig írtig

de a társalgás nem é